

ζ'. Ὁργανιζομένων ἐφεξῆς σωμάτων διαφόρων ὀπλισμῶν, οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτῶν νὰ λαμβάνωνται ἀπὸ τὸ Τάγμα τῶν Φιλελλήνων, παρατηρουμένης καὶ φυλαττομένης τῆς ἀρχαιότητος ἐκάστου. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ ὁσάκις διορίζονται ἀξιωματικοὶ εἰς τοὺς χηρεύοντας βαθμοὺς τῶν ὀργανισμένων σωμάτων.

η'. Νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ κατ' ἐκλογὴν τῶν ἰδίων ἀξιωματικῶν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μινίστρου τοῦ Πολέμου διὰ νὰ προβάλλῃ εἰς ἐπικύρωσιν τῆς Διοικήσεως τὸν τρόπον τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ τάγματος τούτου καὶ τὰς διατάξεις τῆς γυμνάσεως καὶ τῆς εὐταξίας, τὰς ὁποίας θέλει εἶσθαι εἰς χρέος νὰ φυλάττῃ.

θ'. Εἰς τὸ Τάγμα τῶν Φιλελλήνων δύνανται νὰ συγκαταλεχθῶσιν ὅσοι εὐγενεῖς καὶ χρηστοίθεις νέοι τῶν Ἑλλήνων ἤθελαν ἐκλέξει τὴν στρατιωτικὴν ζωὴν, ἔχοντες τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

ι'. Ὄταν τὸ Τάγμα τῶν Φιλελλήνων εὐρίσκεται εἰς ἀργίαν δὲν θέλει ὑποχρεωθῇ εἰς ἄλλην δούλευσιν, εἰμὴ εἰς φυλακὴν τῆς κατοικίας τῆς Διοικήσεως.

Ὁ Μινίστρος τοῦ Πολέμου νὰ ἐνεργήσῃ τὸν παρόντα νόμον.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ 29 Ἀπριλίου 1822

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Σωτήριος Χαραλάμπης

Προσυπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μαυροκορδάτος

Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων
Θ. Νέγρης.

13

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 12 τῆς 30ῆς Ἀπριλίου 1822

περὶ θέσεως ἐν ἐφαρμογῇ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπαρχιῶν ¹

Ἀριθ. 12 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπειδὴ πρῶτον συμφέρον ἐκάστης πολιτείας εἶναι ἡ σοφὴ καὶ ὀρθὴ δημόσιος

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 160-163.

Ὁ ἀνωτέρω νόμος ἐξεδόθη μετὰ τοῦ ἐπομένου ὑπ' ἀριθμ. 13/2 Μαΐου 1822 περὶ Ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἐν Κορίνθῳ τῷ 1822, εἰς αὐτοτελὲς φυλλάδιον.

Ὁ νόμος ὑπ' ἀριθμ. 12 ἀνεθεωρήθη πλήρως ὑπὸ τῆς Β' Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τὴν 16ην Ἀπριλίου 1823. Εἰδικώτερον περὶ τῆς πολιτειακῆς καὶ διοικητικῆς ὁργανώσεως κατὰ τὴν περίοδον 1822-1827 βλ. Γ. Δ. Δ η μ α κ ο π ο ὕ λ ο υ, Ἡ Διοικητικὴ Ὁργάνωσις κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, 1821-1827, Ἐν Ἀθήναις 1966.

οικονομία (*administration publique*), μόνη πηγή τῆς ἀληθοῦς τῶν ἔθνων εὐδαιμονίας·

Ἐπειδὴ, διὰ τὰ ἐμβῆ εἰς προᾶξιν ἡ δημόσιος οἰκονομία, ἀναγκαῖον εἶναι τὰ σχηματισθῶσιν ἐπαρχίαι, εἰς τὰς ὁποίας νὰ εἰσαχθῇ ἡ Διοίκησις παριστανομένη ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς λειτουργοὺς τῆς·

Ἐπειδὴ ἀπὸ τὸ ὁμοιόμορφον τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ἐπομένως ἀπὸ τὴν ἀλληλουχίαν ὄλων τῶν διοικητικῶν κλάδων προέρχεται ἡ ἀληθὴς ἁρμονία καὶ ἐκ ταύτης πάλιν ἡ ἰσομερὴς διανομὴ τῶν δημοσίων φόρων καὶ ἡ ἀκριβὴς τῆς δικαιοσύνης ἐκτέλεσις, δεσμοὶ κυριώτατοι ἀδελφικῆς καὶ σφικτῆς ἐνώσεως ὁλοκλήρου ἔθνους καὶ μόνα μέσα διὰ τῶν ὁποίων φθάνει τὸ ἔθνος τοῦτο εἰς τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν·

Τὸ Βουλευτικὸν ἐθεσπίσατο καὶ
τὸ Ἐκτελεστικὸν ἐπεκύρωσε τάδε

α'. Διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Προσωρινῆς Διοικήσεως εἰς τὰς νήσους καὶ τὴν ἄλλην ἐλληνικὴν χώραν ὑπὸ τὰ ἐλληνικὰ ὄπλα νὰ ἐνεργηθῇ τὸ ὅποῖον εἰς τὸν παρόντα νόμον προστίθεται σχέδιον ὀργανισμοῦ.

β'. Τὸ σχέδιον τοῦτο νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅσαι μέλλουσιν ἐφεξῆς νὰ ὀργανισθῶσι.

γ'. Ἐπειδὴ αἱ παροῦσαι περιστάσεις δὲν συγχωροῦσιν ἀκριβῆ ὁρίων προσδιορισμὸν ἐκάστης ἐπαρχίας, ἀντεπαρχίας καὶ κοινότητος, νὰ γενῇ ἀκολούθως γενικὴ περὶ τούτου διάταξις.

δ'. Τὸ Ἐκτελεστικὸν Σῶμα νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τοὺς διορισθησομένους ἐπάρχους τὴν ἀνήκουσαν εἰς αὐτοὺς περιφέρειαν.

ε'. Οἱ Μινίστροι, ἕκαστος κατὰ τὸ ἀνήκον αὐτῷ μέρος, νὰ ἐνεργήσωσι τὸν παρόντα νόμον, ὃ ὁποῖος δημοσιευθεὶς θέλει καταχωρισθῇ εἰς τὸν Κώδικα τῶν Νόμων.

Ἐν Κορίνθῳ τῇ λ' Ἀπριλίου 1822

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ
Σωτήριος Χαλαλάμπης

Προσυπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μαυροκορδάτος
Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Ὁ Μινίστρος, Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων

Θ. Νέγρης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

[Αριθ. 12 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων]

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

α'. Ἡ ἐλληνικὴ χώρα διαιρεῖται εἰς ἐπαρχίας.

β'. Αἱ ἐπαρχίαι ὑποδιαιροῦνται εἰς ἀντεπαρχίας πρώτης καὶ δευτέρας τάξεως, καὶ αὗται εἰς κοινότητας.

γ'. Εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν διορίζεται εἰς ἑπαρχος, ὅστις ἔχει τὴν διοίκησιν ὅλης τῆς ἐπαρχίας.

δ'. Εἰς τὰς ἐπαρχίας διορίζονται ἀντέπαρχοι, οἱ ὅποιοι ὑπάγονται εἰς τὸν ἑπαρχον.

ε'. Εἰς πᾶσαν κοινότητα διορίζεται εἰς πρόεδρος τῶν δημογερόντων, ὁ ὅποιος ὑπάγεται εἰς τὸν ἀντέπαρχον.

ς'. Εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν ἢ ἀντεπαρχίαν θέλουν διορισθῇ ἀνάλογα δικαστήρια.

Περὶ Ἐπαρχων

ζ'. Οἱ ἑπαρχοὶ ἀναφέρονται ἀμέσως πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ τοῦ Μινίστρον τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑποθέσεων.

η'. Εἰς πᾶσαν ἐπαρχίαν διορίζονται προσέτι

α'. Εἰς γενικὸς γραμματεὺς.

β'. » φροντιστῆς τῆς οἰκονομίας.

γ'. » φροντιστῆς τοῦ πολέμου.

δ'. » φροντιστῆς τῆς θαλάσσης (διὰ τὰ θαλάσσια μέρη).

ε'. » φροντιστῆς τῆς ἀστυνομίας.

θ'. Ὁ γενικὸς γραμματεὺς προσυπογράφεται εἰς ὅσα ὑπογράφεται ὁ ἑπαρχος ἐκτὸς τῶν μυστικῶν ἐνεργεῖ τὰ χρέη τοῦ ἐπάρχου εἰς ἔλλειψιν ἐκείνου καὶ διοικεῖ τὸ γενικὸν γραφεῖον.

ι'. Ὁ φροντιστῆς τῆς οἰκονομίας συνάζει τὰς προσόδους τῆς ἐπαρχίας, κρατεῖ ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

ια'. Ὁ φροντιστῆς τοῦ πολέμου ἔχει τὴν ἐπιστάσιν τῶν στρατιωτικῶν, προβλέπει ὅλα τὰ ἀναγκαῖα τῶν στρατιωτῶν καὶ φροντίζει περὶ τῆς εὐταξίας αὐτῶν.

ιβ'. Ὁ φροντιστῆς τῆς θαλάσσης ἐπαγρυπνεῖ εἰς τὸ νὰ φυλάττουν οἱ λιμενάρχαι τὰ χρέη των καὶ δέχεται τὰς ἀναφοράς των· φροντίζει προσέτι διὰ τὰ πολεμικὰ πλοῖα τῆς ἐπαρχίας του.

ιγ'. Ὁ φροντιστῆς τῆς ἀστυνομίας ἔχει τὴν φροντίδα τῶν ἀστυνομικῶν ὑποθέσεων τῆς ἐπαρχίας καὶ δίδει τὰς ἀναγκαῖας διαταγὰς πρὸς τοὺς ὑποφροντιστὰς τῆς ἀστυνομίας.

ιδ'. "Εκαστος τῶν εἰρημένων φροντιστῶν θέλει ἔχει τὴν σχετικὴν εἰς τὸ ὑπουργιὰ του ἀλληλογραφίαν μὲ τὸν ἀνάλογον μινίστρον.

Περὶ Ἀντεπαρχῶν

ιε'. Οἱ ἀντέπαρχοι ὑπόκεινται εἰς τὸν ἑπαρχον καὶ πρὸς αὐτὸν ἀναφέρονται, ἐνεργοῦντες τὰς ἐπιταγὰς τοῦ ιδίου.

ισ'. Δοθείσης ἐκτάκτου περιστάσεως οἱ ἀντέπαρχοι, ἐνῶ ἀναφέρουσι περὶ ταύτης πρὸς τὸν ἑπαρχον, ἀναφέρουσι καὶ πρὸς τὸν Μινίστρον τῶν Ἑσωτερικῶν ἀμέσως διὰ νὰ ἰδεάζηται ἐγκαίρως ἡ Διοίκησις.

ιζ'. Ὁ ἀντέπαρχος ἔχει ἓνα γραμματέα, ἔχοντα τὰ αὐτὰ χρέη ὅσα καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς ἐπαρχίας.

ιη'. Ἔχει προσέτι ἓνα ὑποφροντιστὴν τῆς οἰκονομίας, ἓνα ὑποφροντιστὴν τῆς ἀστυνομίας, ἓνα λιμενάρχην διὰ τὰ θαλάσσια μέρη, φυλάττοντας τακτικὴν ἀνταπόκρισιν μὲ τοὺς ἀμοιβαίους φροντιστὰς περὶ τῶν ἀναγομένων ὑποθέσεων εἰς τὸν κλάδον ἑκάστου.

Περὶ Κοινοτήτων

ιθ'. Ἐκάστη κοινότης ἔχει τρεῖς δημογέροντας, ἐκλεγομένους μεταξὺ τῶν χρησιμωτέρων καὶ φρονιμωτέρων κατοίκων τῆς κοινότητος.

κ'. Ἐκ τῶν τριῶν ἡ Διοίκησις διορίζει τὸν ἓνα πρόεδρον καὶ αὐτὸς ἔχει ἐν ταύτῃ τὴν ἐπιστάσιν τῶν ἀστυνομικῶν ὑποθέσεων τῆς κοινότητος, ἔχων ἀλληλογραφίαν περὶ αὐτῶν μετὰ τοῦ ὑποφροντιστοῦ τῆς ἀστυνομίας καὶ λαμβάνων παρ' αὐτοῦ τὰς ἀναγκαίας ἐπιταγὰς.

κα'. Ὁ αὐτὸς πρόεδρος τῶν δημογερόντων φέρει τὸ πρόσωπον τῆς Διοικήσεως εἰς τὰς κοινότητας καὶ ὥς τοιοῦτος ὑπάγεται εἰς τὸν ἀντέπαρχον.

κβ'. Ἐκάστη κοινότης ἔχει προσέτι ἓνα ἐπιστάτην τῆς οἰκονομίας, διοριζόμενον ἀπὸ τὴν Διοίκησιν καὶ ὑπαγόμενον εἰς τὸν ὑποφροντιστὴν τῆς ἀντεπαρχίας.

κγ'. Ἐκάστη κοινότης παραθαλασσία ἔχει ὑπολιμενάρχην, ὑπαγόμενον εἰς τὸν λιμενάρχην τῆς ἀντεπαρχίας.

Περὶ Δικαστηρίων

κδ'. Ἐκάστη κοινότης ἔχει ἓνα εἰρηνοποιὸν κριτὴν.

κε'. Εἰς κάθε ἀντεπαρχίαν ἐκτὸς τοῦ εἰρηνοποιοῦ κριτοῦ διορίζεται δικαστήριον συνιστάμενον ἀπὸ τρία μέλη διὰ τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς ὑποθέσεις καὶ ὀνομάζεται πρῶτον δικαστήριον.

κς'. Τὸ αὐτὸ δικαστήριον προθεωρεῖ ἐπὶ τὸ παρὸν καὶ τὰς ἐγκληματικὰς ὑποθέσεις, ἄλλως ἰδιαιτέρου διορισμοῦ ἐγκληματικῶν δικαστηρίων.

κζ'. Εἰς κάθε ἐπαρχίαν, ἐκτὸς τοῦ πρώτου δικαστηρίου καὶ τῶν εἰρηνοποιῶν κριτῶν, διορίζεται καὶ ἕτερον δικαστήριον, συνιστάμενον ἀπὸ πέντε μέλη καὶ ὀνομαζόμενον δικαστήριον τῶν ἐκκλήτων.

κη'. Εἰς πᾶσαν κοινότητα διορίζεται εἰς νοτάριος, καὶ ὁ νοτάριος τῆς ἐπαρχίας εἶναι πρῶτος τῶν λοιπῶν νοταρίων.

κθ'. Ὅλοι οἱ λειτουργοὶ καὶ ὑπουργοὶ πολιτικοί, πολεμικοὶ καὶ δικαστικοί, διορίζονται ἀπὸ τὴν Διοίκησιν καὶ θέλουν ἀποδίδει τὸ προσήκον σέβας πρὸς τὸν ἑπαρχον ἢ ἀντέπαρχον καὶ τελείαν ὑποταγὴν καὶ ὅσας ἐν ὀνόματι τῆς Διοικήσεως δίδουσι διαταγὰς πρὸς αὐτούς.

Τῇ 30 Ἀπριλίου 1822 ἐν Κορίνθῳ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Βουλευτικοῦ

Σωτήριος Χαλαράμπης

Ἐπικυροῦται

Ἀ. Μαυροκορδάτος

Πρόεδρος (τοῦ Ἐκτελεστικοῦ)

Προσυπογράφεται

Ὁ Πρῶτος Γραμματεὺς τοῦ Βουλευτικοῦ

Ὁ Μινίστρος Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων
Θ. Νέγρης.

14

Νόμος ὑπ' ἀριθμ. 13 τῆς 2ας Μαΐου 1822

περὶ θέσεως ἐν ἐφαρμογῇ τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Δικαστηρίων ¹

Ἀριθ. 13 τοῦ Κώδικος τῶν Νόμων

〈ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ〉

Ἐπειδὴ, κατὰ τὸν § πθ' τοῦ Ὁργανικοῦ Νόμου, ὠφείλετο νὰ ἐκδοθῇ νόμος περὶ συστάσεως δικαστηρίων·

1. Ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, τόμ. Α', σελ. 163-167.

Τὴν 21ην Φεβρουαρίου 1824 ὁ Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος ὑπὸ τὴν ιδιότητά του ὡς Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος ἐξέδωκε λίαν σημαντικὰς Ὁδηγίας τῶν Δικαστηρίων πρὸς χρῆσιν τῶν δικαστηρίων τῆς Δυτικῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Τὸ κείμενον τῶν μακρῶν καὶ λεπτομερῶν αὐτῶν ὁδηγιῶν, ἐν αἷς περιλαμβάνονται διατάξεις τοῦ ὁργανισμοῦ καὶ τῆς διαδικασίας διὰ τῶν ὁποίων συμπληροῦνται καὶ ἐνιαχοῦ τροποποιεῖται ἡ Διάταξις τῶν Δικαστηρίων τοῦ νόμου ὑπ' ἀριθμ. 13, βλ. ἐν Ἰ. Βι σ β ί ζ η, Ἡ Πολιτικὴ Δικαιοσύνη κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν μέχρι τοῦ Καποδιστρίου, Ἐν Ἀθήναις 1941, σελ. 309-317. Ἀνάλυσιν καὶ κριτικὴν αὐτῶν, βλ. Αὐτόθι, σελ. 121-127.

